

М. С. ДОЛИНСЬКА

ІСТОРИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПОСВІДЧЕННЯ ДОВІРЕНОСТЕЙ, ПРИРІВНЮВАНИХ ДО НОТАРІАЛЬНО ПОСВІДЧЕНИХ, ПОСАДОВИМИ ТА СЛУЖБОВИМИ ОСОБА- МИ УСТАНОВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Кафедра господарсько-правових дисциплін (зав. – проф. М. С. Долинська) Львівського державного університету внутрішніх справ <dolynska_ms@ukr.net>

Розглядаються особливості посвідчення довіреностей, прирівнюваних до нотаріально посвідчених посадовими та службовими особами установ охорони здоров'я України. Проаналізовано нормативні акти, що регулюють порядок укладання та посвідчення довіреностей, прирівнюваних до нотаріально посвідчених, зокрема уповноваженими посадовими і службовими особами установ охорони здоров'я. Досліджено поняття довіреностей, а також проведено їх класифікацію. Посвідчення довіреностей посадовими та службовими особами установ охорони здоров'я України, переліченими у ст. 40 Закону України «Про нотаріат», необхідно проводити з дотриманням норм чинного українського законодавства, зокрема Цивільного кодексу України, Земельного кодексу України, Закону України «Про нотаріат», Порядку посвідчення заповітів і довіреностей, прирівнюваних до нотаріально посвідчених, а також інших нормативно-правових актів. Автором приділено увагу змісту довіреностей. У статті також розглянуто порядок припинення та скасування нотаріально посвідченої довіреності.

Ключові слова: посадові та службові особи установ охорони здоров'я; довіреності, прирівнювані до нотаріально посвідчених.

Актуальність проблеми. Одним з найпоширеніших видів нотаріальних дій є посвідчення довіреностей. Від правильності посвідчення довіреностей як нотаріусами, так і довіреностей, посвідчених посадовими службовими особами відповідно до ст. 40 закону України «Про нотаріат», до певної міри залежить дійсність укладених на підставі цих довіреностей договорів.

Проблема правового регулювання посвідчення довіреностей є однією з предметів дискусій, особливо нині, коли тривають бойові дії на території Сходу України. У зв'язку з цим слід вирішити ряд проблем, що стають перед посадовими та службовими особами, уповноваженими на посвідчення довіреностей, прирівнюваних до нотаріально посвідчених, саме у процесі їх укладання. Ця тема досить актуальна для дослідження, адже дозволить проаналізувати нормативно-правові акти, а також їх прогалини у здійсненні нотаріального процесу при складанні та посвідченні довіреностей. Висновки дослідження сприятимуть виявленню шляхів вдосконалення нотаріального процесу щодо посвідчення довіреностей, прирівнюваних до нотаріально посвідчених.

Мета дослідження – здійснити аналіз норм закону України «Про нотаріат», Цивільного кодексу України та інших нормативних актів, які регулюють порядок посвідчення довіреностей, в тому числі прирівнюваних до нотаріально посвідчених.

Методологічною основою дослідження були як загальнотеоретичні, так і спеціальні методи, зокрема порівняльно-правовий та діалектичний.

Стан дослідження. Посвідчення довіреностей досить ґрунтовно досліджували науковці України. Вивченню нотаріально посвідчених довіреностей при-

св'ячені дослідження В. В. Комарова та В. В. Баранкова, С. Я. Фурси, Є. І. Фурси, М. М. Дякович, В. М. Бесчастного, О. В. Філонова, В. М. Субботіна, Л. С. Сміяна, Ю. В. Нікітіна, П. Г. Хоменко, Є. О. Харитонова, О. І. ХаритонОВОЇ, О. В. Старцева, Ю. О. Заїки., Н. І. Майданика, Л. К. Радзівєвської та С. Г. Пасічника та ін.

Однак у працях зазначених науковців висвітлено в основному питання укладання та посвідчення довіреностей державними і приватними нотаріусами та недостатньо приділено уваги аналізу законодавству вчинення органами квазі-нотаріату довіреностей, прирівнюваних до нотаріально посвідчених, зокрема посадовими та службовими особами установ охорони здоров'я України.

Історія становлення посвідчення довіреностей, прирівнюваних до нотаріально посвідчених посадовими особами органів охорони здоров'я

Під час Другої світової війни було запроваджено низку спрощених правил щодо проведення нотаріальних дій за участю військовослужбовців. Так, постановою РНК СРСР «Про порядок посвідчення довіреностей та заповітів військовослужбовцями у військовий час» від 15.09.1942 р. за № 1536 встановлено, що у військовий час різні довіреності, а також заповіти військовослужбовців, що перебувають на лікуванні в госпіталах, можуть бути посвідчені начальниками таких госпіталів. Норми вищевказаної постанови були збережені також і на в мирний час згідно з постановою РНК СРСР від 26 червня 1946 р. за № 1496.

У Цивільному кодексі УРСР 1963 р. вперше на законодавчому рівні встановлено порядок посвідчення довіреностей (ст. 65), які прирівнюються до нотаріально посвідчених. Зокрема встановлено, що до нотаріально посвідчених документів прирівнюються довіреності військовослужбовців та інших осіб, які перебувають на лікуванні в госпіталах, санаторіях та інших військово-лікувальних закладах, посвідчені начальниками, їх заступниками по медичній частині, старшими і черговими лікарями цих госпіталів, санаторіїв та інших військово-лікувальних закладів.

Вищевказані норми Цивільного кодексу УРСР 1963 р. були повторені у ст. 16 закону УРСР «Про державний нотаріат» 1974 р.

Із аналізу норм ст. 245 Цивільного кодексу України, ст. 40 закону України «Про нотаріат» вбачається, що за видами посадових або службових осіб установ охорони здоров'я України, які посвідчують довіреності, що прирівнюються до нотаріально посвідчених, слід виокремити дві основні групи відповідних осіб:

- до першої групи належать начальники госпіталів, санаторіїв, інших військово-лікувальних закладів, їх заступники з медичної частини, старші або чергові лікарі, які посвідчують довіреності військовослужбовців або інших осіб, що перебувають на лікуванні в таких закладах;
- до другої групи відносяться головні лікарі, їх заступники з медичної частини або чергові лікарі лікарень, госпіталів, інших стаціонарних закладів охорони здоров'я, начальники госпіталів, які посвідчують заповіти осіб, що перебувають на лікуванні в таких закладах.

Загальні засади посвідчення довіреностей

Представництво що ґрунтується на договорі, також можна здійснювати за довіреністю. Відповідно до частини третьої ст. 244 Цивільного

кодексу України довіреність – письмовий документ, що видається однією особою іншій особі для представництва перед третіми особами [8].

Ми погоджуємося з думкою більшості вчених, в тому числі Р. О. Стопчака, що «довіреність» і «доручення» є різними видами представництва. Довіреність – фіксація довіри довірителя представнику діяти від його імені та в його інтересах, доручення – договір про вчинення певної кількості дій [7, с. 79].

У нотаріальній практиці внутрішні відносини представництва здебільшого оформляються договором доручення, а зовнішні – довіреністю, тому договір доручення немає спеціальних вимог до форми і сторони можуть на власний розсуд визначати, в якій формі укладати правочин, а у разі укладення довіреності такі умови мають місце [1, с. 95–96].

На думку А. Серої, розуміння понять доручення і довіреності в контексті правовідносин представництва як синонімічних є помилковим, водночас можливе застосування терміну «доручення» для характеристики конкретних повноважень, що реалізуються представником на підставі довіреності. Договір доручення за таких умов є підставою (не виключною) для видачі довіреності, тобто є необхідною передумовою для реалізації особою свого передбаченого законом права на вчинення зазначеного одностороннього правочину, а отже, і передумовою для об'єктивізації повноважень у відповідному письмовому документі – довіреності [5, с. 57].

Завданням повіреного є представлення інтересів довірителя в певних установах та організаціях, перед третіми особами. При цьому довіреність ніяких самостійних прав повіреному на майно, отримане для здійснення правочину, в тому числі договору, не надає, а лише передбачає повноваження, якими наділяють представника та призначають для третіх осіб.

Довіреність – односторонній правочин і, він має відповідати вимогам, установленим для всіх такого роду правочинів у частині третій ст. 202 Цивільного кодексу України. Тому її видача не вимагає згоди представника, а прийняття довіреності або відмова від неї є правом представника [9, с. 571]. Тобто представник довірителя самостійно вирішує, чи використати довіреність для здійснення певних дій на користь довірителя чи відмовитися від неї. Як довірителем, так і повіреною особою може бути фізична та юридична особа.

Усі довіреності умовно розподіляються на такі, що можуть бути у простій письмовій формі; що прирівнюються до нотаріально посвідчених; що потребують обов'язкової нотаріальної форми.

Залежно від обсягу повноважень можна виділити довіреності для здійснення однієї дії (разова); для здійснення одноразових дій протягом визначеного строку; для здійснення різних дій протягом визначеного строку [10, с. 279]. Ми підтримуємо думку авторів, які цей розподіл довіреностей називають разовим, спеціальним і загальним (генеральним) [11, с. 279].

Аналізуючи норми ст. 245 Цивільного кодексу України, ми дійшли висновку, що законодавець виділяє дві окремі групи довіреності, які можуть бути посвідчені в установах охорони здоров'я України.

До першої групи (частина третя) належить довіреність військовослужбовця або іншої особи, яка перебуває на лікуванні у госпіталі, санаторії чи іншій військово-лікувальній установі, може бути посвідчена начальником цієї установи, його заступником з медичної частини, старшим або черговим лікарем.

До другої групи (частина четверта) належить довіреність на одержання заробітної плати, стипендії, пенсії, аліментів, інших платежів та поштової кореспонденції (поштових переказів, посилок тощо), що може бути посвідчена посадовою особою організації, в якій довіритель працює, навчається, перебуває на стаціонарному лікуванні, або за місцем його проживання.

Отже, законодавець здійснив розподіл (виокремлення) довіреностей залежно від суб'єктів, від імені яких вони укладаються.

Згідно із частиною другою ст. 40 закону України «Про нотаріат», до нотаріально посвідчених довіреностей прирівнюються:

- довіреності військовослужбовців або інших осіб, які перебувають на лікуванні в госпіталах, санаторіях та інших військово-лікувальних установах, посвідчені начальниками цих установ, їх заступником з медичної частини,

старшим або черговим лікарем цих госпіталів, санаторіїв та інших військово-лікувальних установ;

- довіреності військовослужбовців, а в пунктах дислокації військових частин з'єднань, установ і військово-навчальних закладів, в яких немає нотаріуса чи посадових осіб органів місцевого самоврядування, які вчиняють нотаріальні дії, а також довіреності працівників, членів їхніх сімей і членів сімей військовослужбовців, посвідчені командирами (начальниками) цих частин, з'єднань, установ або військово-навчальних закладів;
- довіреності осіб, яких тримають в установах виконання покарань чи слідчих ізоляторах, посвідчені начальниками цих установ чи слідчих ізоляторів;
- довіреності осіб, які проживають у населених пунктах, в яких немає нотаріусів, посвідчені уповноваженою на це посадовою особою органу місцевого самоврядування, крім довіреностей на право розпорядження нерухомим майном, на управління і розпорядження корпоративними правами та довіреностей на користування і розпорядження транспортними засобами [4].

Порівняльний аналіз норм ст. 245 Цивільного кодексу України та ст. 40 закону України «Про нотаріат» дозволяє дійти висновку, що прирівнюваними до нотаріально посвідчених довіреностей слід вважати лише довіреності від імені військовослужбовців або інших осіб, які перебувають на лікуванні в госпіталях, санаторіях та інших військово-лікувальних установах.

Посвідчення довіреностей вищевказаними посадовими особами проводиться з дотриманням вимог чинного законодавства, зокрема норм Цивільного кодексу України, Земельного кодексу України, закону України «Про нотаріат», Порядку посвідчення заповітів і довіреностей, що прирівнюються до нотаріально посвідчених, а також інших нормативно-правових актів.

Слід звернути увагу на те, що посадові та службові особи установ охорони здоров'я України, що посвідчують довіреності, прирівнювані до нотаріально посвідчених, не мають право посвідчувати довіреності як на своє ім'я, так і від свого імені, а також не здійснювати їх як на ім'я, так і від імені своєї дружини або свого чоловіка. Також вказані посадові чи службові особи не мають права укладати довіреності на ім'я своїх синів та дочок, матері, батька, онуків, діда, баби, в тому числі своїх братів чи сестер.

Відповідно до частини другої ст. 245 Цивільного кодексу України, довіреність в порядку передоручення посвідчується лише нотаріально, а термін дії її не може перевищувати строку дії основної довіреності, на підставі якої вона видана.

Слід зауважити невідповідність частини першої ст. 58 закону України «Про нотаріат» вимогам частини третьої ст. 244 Цивільного кодексу України. Згідно з Цивільним кодексом, довіреність є письмовим документом, що видається однією особою іншій особі для представництва перед третіми особами, тобто нотаріус має право посвідчити довіреність лише від однієї особи. Разом з тим, відповідно до ст. 58 Нотаріального закону, нотаріуси або посадові особи, які вчиняють нотаріальні дії, мають право посвідчувати довіреності від імені однієї або кількох осіб на ім'я однієї особи або кількох осіб. На нашу думку, норми Закону України «Про нотаріат» більш комунікабельні, оскільки на практиці зустрічаються випадки посвідчення довіреностей на продаж автомобіля, який належить як право спільної власності декільком спадкоємцям на підставі свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу, виданого на ім'я одного з них, а в примітці свідоцтва зазначено, що він є власністю декількох спадкоємців. У даному випадку можливе посвідчення однієї довіреності на відчуження автомобіля від усіх співвласників. Змістом довіреності є чіткий виклад дій, виконання яких довіритель покладає на свою повірену особу, повноважень, наданих повіреній особі, та прав, що ними вона наділена для виконання даних повноважень [2, с. 100].

Особливості посвідчення довіреностей, прирівнюваних до нотаріально посвідчених На відміну від нотаріальних довіреностей, складених у двох примірниках, довіреності, прирівняні до нотаріальних, складаються лише в одному примірнику. Посадові, службові особи посвідчують довіреність, складену однією особою на ім'я одного або кількох представників або осіб, яких представляють, з чітко визначеними юридичними діями, що належить вчинити.

Довіреність на вчинення правочину, який відповідно до його змісту може бути вчинений лише особисто довірителем (наприклад, довіреність на вчинення заповіту або на подання повіреним до державної нотаріальної контори заяви про прийняття спадщини), посадовою, службовою особою, не посвідчується.

Довіреність на укладання договору дарування, у якій не встановлено імені обдаровуваного, є недійсна.

Чинне законодавство містить певні вимоги до довіреностей як нотаріально посвідчених, так і прирівняних до нотаріально посвідчених.

Зокрема, у тексті довіреності повинні бути зазначені:

- місце її складання (підписання);
- дата її складання (підписання);
- прізвище, ім'я, по батькові (повне найменування юридичної особи) і місце проживання (місцезнаходження юридичної особи) представника і особи, яку представляють, а в необхідних випадках і займану ними посаду. У довіреності на ім'я адвоката зазначають місце і дату її складання (підписання), прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання особи, яку представляють, у разі потреби, займану нею посаду, а також прізвище, ім'я, по батькові адвоката, номер і дату видачі свідоцтва про право на адвокатську діяльність, організаційну форму здійснення адвокатської діяльності.

Нотаріус чи посадова особа, починаючи вчинення нотаріальної дії, зобов'язані встановити особу громадянина, який звернувся до нього з проханням вчинити нотаріальну дію, а також перевірити його дієздатність.

Слід зазначити, що у кожному випадку військовослужбовець або інша особа, яка перебуває на лікуванні у госпіталі, санаторії чи іншій військово-лікувальній установі і звертається до начальника цієї установи, його заступника з медичної частини, старшого або чергового лікаря за вчинення довіреності, самостійно визначає обсяг повноважень своєї повіреної особи.

Також зауважимо, що відповідно до ст. 34 Сімейного кодексу України, реєстрація шлюбу через представника не допускається. Однак, відповідно до ст. 28 Кодексу, якщо жінка і (або) чоловік не можуть через поважні причини особисто подати заяву про реєстрацію шлюбу до органу державної реєстрації актів цивільного стану, цю нотаріально засвідчену заяву, можуть подати їх представники. Тобто вказані особи можуть в нотаріальному порядку посвідчити довіреність лише на уповноваження представника на подання від їх імені заяви (підпис на якій повинен бути нотаріально засвідчений) в органи державної реєстрації актів цивільного стану про реєстрацію шлюбу. При цьому реєстрацію шлюбу проводитимуть лише за особистої участі в церемонії нареченого та нареченої.

Слід зазначити, що, відповідно до ст. 22 Сімейного кодексу України, шлюбний вік для чоловіків та жінок становить 18 років. Особи, які бажають зареєструвати шлюб, мають досягти шлюбного віку на день реєстрації шлюбу. Право на шлюб мають особи, які досягли шлюбного віку. При цьому за заявою особи, яка досягла 16 років, за рішенням суду їй може бути надано право на шлюб, якщо буде встановлено, що це відповідає її інтересам [6].

Згідно з частиною першою ст. 245 Цивільного кодексу України, форма довіреності повинна відповідати формі, в якій відповідно до закону має вчинятися правочин. Тобто, якщо посвідчується договір іпотеки від імені кредитної установи, то представник цієї установи повинен при підписанні договору іпотеки пред'явити нотаріально посвідчену довіреність на представлення інтересів з укладання такого правочину.

Термін дії довіреності визначається довірительом і зазначається у тексті документа літерами, але не може перевищувати строку, визначеного законодавством України. Якщо в довіреності термін її дії не встановлено, то вона зберігає чинність до припинення її дії (частина перша ст. 247 Цивільного кодексу України). Довіреність, призначена для вчинення дій за кордоном, яка не містить указівок про термін її дії, зберігає силу до її скасування особою, яка видала довіреність.

Посвідчена довіреність вручається особі, від імені якої вона посвідчена, або на прохання такої особи і за її рахунок надсилається за зазначеною нею адресою особі, на ім'я якої видана така довіреність.

Відповідно до частини третьої ст. 247 Цивільного кодексу України, довіреність, у якій не вказана дата її вчинення, є недійсною. Також нікчемною є довіреність на укладання договору дарування, в якій не встановлено імені обдаровуваного.

Термін дії довіреності починають відраховувати від моменту її посвідчення чи оформлення. Довіреність, в якій не зазначено дати її посвідчення, визнається нікчемною відповідно до ст. 247 Цивільного кодексу, тобто вона не має правового значення. При цьому в самому тексті довіреності термін її дії зазначається словами.

За загальним правилом, повірена особа повинна особисто виконувати всі покладені на неї довірительом повноваження. Однак повірена особа може передоручити виконання цих обов'язків. Таке передоручення може мати місце у випадках, коли у самому тексті довіреності є чітке уповноваження передоручити виконання дій або коли повірена особа змушена у разі обставин для охорони інтересів довірителя передоручити виконання покладених на неї обов'язків. Довіреність, за якою повноваження передаються за передорученням іншій особі, підлягає лише нотаріальному посвідченню.

При посвідченні довіреності посадові та службові особи органів охорони здоров'я повинні зберігати нотаріальну таємницю та не розголошувати відомості, отримані під час посвідчення. Аналогічне правило стосується осіб, яким про посвідчення довіреності стало відомо у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків та які брали участь у її посвідченні, наприклад підписання її замість довірителя (у зв'язку з неможливістю самостійно підписати довіреність довірительом).

Особа, яка видала довіреність, може в будь-який час скасувати довіреність або передоручення.

Відповідно до ст. 248 Цивільного кодексу України, припинення представництва за довіреністю відбувається внаслідок: закінчення терміну довіреності, а щодо разової довіреності – здійснення дій представником, на які він уповноважений; скасування довіреності особою, яка її видала. Тобто особа, яка видала довіреність, за винятком безвідкличної довіреності, може в будь-який час скасувати довіреність або передоручення. Згідно із ст. 249 Цивільного кодексу України, відмова від цього права є нікчемною:

- відмова особи, якій видано довіреність;
- припинення юридичної особи, від імені якої видано довіреність;
- припинення юридичної особи, на ім'я якої видано довіреність;

- смерті громадянина, який видав довіреність, визнання його недієздатним, обмежено дієздатним або безвісно відсутнім;
- смерті громадянина, якому видано довіреність, визнання його недієздатним, обмежено дієздатним або безвісно відсутнім.

Щоб скасувати нотаріально посвідчену довіреність, довірителю необхідно звернутися до нотаріуса із заявою про скасування довіреності та повідомити про це особу, якій довіреність видана, а також відомих їй третіх осіб, які для представництва перед якими була видана довіреність.

Оскільки прирівняні до нотаріально посвідчених довіреностей складаються в одному примірнику, питання скасування довіреностей повинно вирішуватись шляхом передачі нотаріально посвідченої заяви довірителя про скасування складеної ним довіреності на ім'я повіреного з подальшим повідомленням як самого повіреного, так і третіх осіб про її скасування.

На нашу думку, при складанні довіреності, прирівнюваної до нотаріально посвідченої, довірителю слід зробити фотокопію довіреності, щоб у разі необхідності мати можливість захистити свої права та законні інтереси в майбутньому.

Висновок. Оскільки довіреність на ведення спадкової справи, в тому числі оформлена відповідно до ст. 40 закону України «Про нотаріат», не дає права повіреному подавати відповідні заяви про відмову від прийняття спадщини чи про прийняття спадщини від імені довірителя, вважаємо за доцільне надати право начальникам госпіталів, санаторіїв, інших військово-лікувальних установ, засвідчення справжності підпису на документах військовослужбовців, які перебувають на лікуванні. Посвідчення довіреностей посадовими та службовими особами установ охорони здоров'я України, переліченими у ст. 40 закону України «Про нотаріат», повинно відбуватися з дотриманням норм чинного українського законодавства, зокрема норм Цивільного кодексу України, Земельного кодексу України, закону України «Про нотаріат», Порядку посвідчення заповітів і довіреностей, що прирівнюються до нотаріально посвідчених, а також інших нормативно-правових актів.

Список літератури

1. Балабан Д. В., Заборовський В. В. Співвідношення довіреності і договору доручення // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія: Право. – 2017. – Вип. 43, № 1. – С. 93–96. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2017_43\(1\)_24](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2017_43(1)_24).
2. Долинська М. С. Нотаріально посвідчені довіреності й довіреності, що прирівнюються до нотаріально посвідчених // Південноукр. правничий часопис. – 2011. – № 4. – С. 99–102.
3. Долинська М. С. До питання компетенції посадових і службових осіб, які вчиняють дії, прирівняні до нотаріально посвідчених // Наук. вісн. Львів. держ. ун-ту внутрішніх справ. Серія юридична. – 2017. – Вип. 3. – С. 55–65.
4. Про нотаріат: закон України від 02.09.1993 р. № 3425-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 39. – С. 383.
1. Balaban D. V., Zaborovskij V. V. Spivvidnoshennya dovirenosti i dogovoru doruchennya // Nauk. visn. Uzhgorod. nac. un-tu. Seriya: Pravo. – 2017. – Vip. 43, № 1. – P. 93–96. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2017_43\(1\)_24](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2017_43(1)_24).
2. Dolins'ka M. S. Notarial'no posvidcheni dovirenosti j dovirenosti, shcho pririvnyuyut'sya do notarial'no posvidchenih // Pivdennoukr. pravnichij chasopis. – 2011. – № 4. – P. 99–102.
3. Dolins'ka M. S. Do pitannya kompetencii posadovih i sluzhbovih osib, yaki vchinyayut' dii, pririvnyani do notarial'no posvidchenih // Nauk. visn. L'viv. derzh. un-tu vnutrishnih sprav. Seriya yuridichna. – 2017. – Vip. 3. – P. 55–65.
4. Pro notariat: zakon Ukraini vid 02.09.1993 r. № 3425-XII // Vidomosti Verhovnoi Radi Ukraini. – 1993. – № 39. – P. 383.

5. *Серая Анастасія*. Поняття і права природи довіреності // Підприємництво, господарство і право. – 2016. – № 12. – С. 53–57.
6. *Сімейний кодекс України: закон України від 10.01.2000 р. № 2947-III* // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 21–22. – С. 135.
7. *Стопчак Р. О.* Розмежування понять довіреність та доручення в нотаріальному процесі України // Цивілістична процесуальна думка. – 2016. – № 4. – С. 77–80. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tsprv_2016_4_22.
8. *Цивільний кодекс України: закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV* // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – С. 356.
9. *Цивільне право України. Загальна частина: Підручник / За ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика.* – 3-тє вид, перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 976 с.
10. *Цивільне та сімейне право України: Підручник / За ред. Є. О. Харитонова, Н. Ю. Голубевої.* – К.: Правова єдність, 2009. – 968 с.
11. *Цивільне право: Підручник / В. І. Борисова, Л. М. Баранова, Т. І. Бегова та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасиво-Фатєєвої, В. Л. Яроцького.* – У 2 т. – Х.: Право, 2011. – Т. 1. – 656 с.
5. *Scraya Anastasiya*. Ponyattya i pravova priroda dovirenosti // Pidpriemnictvo, gospodarstvo i pravo. – 2016. – № 12. – P. 53–57.
6. *Simejniy kodeks Ukraïni: zakon Ukraïni vid 10.01.2000 r. № 2947-III* // Vidomosti Verhovnoi Radi Ukraïni. – 2002. – № 21–22. – P. 135.
7. *Stopchak R. O.* Rozmezhuвання ponyat' dovirenist' ta doruchennya v notarial'nomu procesi Ukraïni // Civilistichna procesual'na dumka. – 2016. – № 4. – S. 77–80. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tsprv_2016_4_22.
8. *Civil'nij kodeks Ukraïni: zakon Ukraïni vid 16.01.2003 r. № 435-IV* // Vidomosti Verhovnoi Radi Ukraïni. – 2003. – № 40. – P. 356.
9. *Civil'ne pravo Ukraïni. Zagal'na chastina: pidruchnik / Za red. O. V. Dzeri, N. S. Kuznecovoi, R. A. Majdanika.* – 3-te vid, pere-rob. i dopov. – K.: YUrinkom Inter, 2010. – 976 p.
10. *Civil'ne ta simejne pravo Ukraïni: pidruch. / Za red. E. O. Haritonova, N. Yu. Golubevoi.* – K.: Pravova ednist', 2009. – 968 p.
11. *Civil'ne pravo: pidruchnik: u 2 t. / V. I. Borisova, L. M. Baranova, T. I. Bego-va ta in.; za red. V. I. Borisovoi, I. V. Spasibo-Fateevoi, V. L. Yaroc'kogo.* – H.: Pra-vo, 2011. – T. 1. – 656 p.

ИСТОРИКО-ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ УДОСТОВЕРЕНИЯ
 ДОВЕРЕННОСТЕЙ, ПРИРАВНИВАЕМЫХ К НОТАРИАЛЬНО
 ЗАВЕРЕННЫМ ДОЛЖНОСТНЫМИ И СЛУЖЕБНЫМИ ЛИЦАМИ
 УЧРЕЖДЕНИЙ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ УКРАИНЫ

М. С. Долинская (Львов)

Рассматриваются особенности удостоверения доверенностей, приравняемых к нотариально заверенным должностными и служебными лицами учреждений здравоохранения Украины. Проанализированы нормативные акты, регулирующих порядок заключения и удостоверения доверенностей, приравняемых к нотариально заверенным, в частности уполномоченными должностными и служебными лицами учреждений здравоохранения. Исследовано понятие доверенности, а также проведена их классификация. Удостоверение доверенностей должностными и служебными лицами учреждений здравоохранения Украины, перечисленными в ст. 40 закона Украины «О нотариате», необходимо проводить с соблюдением норм действующего украинского законодательства, в частности Гражданского кодекса Украины, Земельного кодекса Украины, закона Украины «О нотариате», Порядка удостоверения завещаний и доверенностей, приравняемых к нотариально заверенным, а также других нормативно-правовых актов. Автором уделено внимание содержания доверенностей. В статье также рассмотрен порядок прекращения и отмены нотариально заверенной доверенности.

Ключевые слова: должностные и служебные лица учреждений здравоохранения; доверенности, приравняемые к нотариально заверенным.

HISTORICAL AND LEGAL ASPECTS
OF CERTIFICATION OF POWERS OF ATTORNEY THAT EQUAL
TO NOTARIAL BY PUBLIC INDIVIDUALS AND OFFICIAL PERSONS
OF HEALTH CARE ESTABLISHMENTS OF UKRAINE

M. S. Dolynska (Lviv)

The peculiarities of certification of powers of attorney that equal to notarial by public individuals and official persons of health care establishments of Ukraine are considered

In the article the analysis of normative acts, regulating the procedure for testamentation and certification of powers of attorney that equal to notarial, including by authorized individual officials and official persons of healthcare care establishments, is made. The concept of powers of attorney is investigated and their classification is carried out. The author states that public individuals and official persons of health care establishments of Ukraine who certify the powers of attorney that equal to notarial, are not entitled to certify powers of attorney in their name and on behalf of their name, as well as in the name of and on behalf of his wife or her husband. Specified public individuals, official persons have also no right to perform powers of attorney in the name of their sons and daughters, mother, father, grandchildren, grandfather, grandmother, including their brothers or sisters. Analyzing the issue of the certification of the power of attorney to make a donation contract on behalf of the patient, the author emphasizes the necessity to indicate the name of donee. While certifying the powers of attorney public individuals, official persons of health care establishments of Ukraine, listed in Article 40 of the Law of Ukraine “On Notariate”, should strictly adhere to the norms of the current legislation, in particular the norms of the Civil Code of Ukraine, the Land Code of Ukraine, the Law of Ukraine “On Notariate”, the Procedure of certifying wills and powers of attorney that equal to notarial, as well as other normative and legal acts. The author pays special attention to the content of powers of attorney. The procedure for termination and cancellation of a notarized power of attorney is examined.

Key words: public individuals and official persons of health care establishments; powers of attorney that equal to notarial.